

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos LXVIII. — Izdan in razposlan 17. dne avgusta 1911.

Vsebina: (Št. 159—162.) 159. Razglas o izpričevalih ženske obrtne šole za šivanje perila in krojaštvo v Mariboru. — 160. Dopustilnica za lokalno železnico od postaje mesto Vidnava c. kr. državnih železnic do državne meje v smeri proti Neisse. — 161. Ukaz o prepovedi krošnjarstva v okolišu mesta Brixen. — 162. Razglas o ustanovitvi podružnice S. Rocco glavnega carinskega urada Trst.

159.

Razglas trgovinskega ministrstva v porazumu z ministrstvom za javna dela z dne 3. avgusta 1911. l.

o izpričevalih ženske obrtne šole za šivanje perila in krojaštvo v Mariboru.

Ženska obrtna šola za šivanje perila in krojaštvo v Mariboru se na podstavi § 14 d, odstavek 3, zakona z dne 5. februarja 1907. l. (drž. zak. št. 26), oziroma ukaza trgovinskega ministrstva v porazumu z ministrom za bogočastje in nauk z dne 26. julija 1907. l. (drž. zak. št. 180), sprejema v spisek tistih obrtnih učnih zavodov, kojih izpričevala nadomeščajo pri zglastitvi na žensko in otročjo obleko omejenega krojaškega obrta, ki ga ženske vrše, dokazilo redno končanega učnega razmerja.

Marek s. r.

Mataja s. r.

160.

Dopustilnica z dne 4. avgusta 1911. l.

za lokalno železnico od postaje mesto Vidnava c. kr. državnih železnic do državne meje v smeri proti Neisse.

Na podstavi Najvišjega pooblastila podeljujem v porazumu z udeleženi ministri Neisse-okrožnoželezniški delniški družbi v Neisse zaproseno dopustilo za gradbo in obrat lokalne železnice s pravilnim tirom od postaje mesto Vidnava c. kr. državnih železnic do državne meje v stik s polnotirno malo železnico, nameravano na pruskem ozemlju v Neisse, po določilih zakona o dopuščanju železnic z dne 14. septembra 1854. l. (drž. zak. št. 238) in pa zakona z dne 8. avgusta 1910. l. (drž. zak. št. 149), po pogojih in načinih, določenih v nastopnem:

§ 1.

Gledé stika dopuščene železnice s pruskim železniškim omrežjem ter gledé uredbe obratne službe po nji naj veljajo dogovori, ki se v tem oziru ukrenejo med c. kr. avstrijsko vlado in kraljevo prusko vlado.

Koncesijonarka je dolžna podvreči se tem dogovorom in obvezanostim, ki ji nastanejo iz tega.

§ 2.

Za železnico, ki je predmet te dopustilnice, uživa koncesijonarka v členih VI do XII zakona z dne 8. avgusta 1910. l. (drž. zak. št. 149) omenjene ugodnosti.

§ 3.

Koncesijonarka je dolžna gradnjo dopuščene železnice dokončati najdalje do 31. dne decembra 1912. l. in dodelano železnico izročiti javnemu prometu ter tudi vzdrževati po njej obrat nepretrgoma ves čas, dokler bo trajalo dopustilo.

Da se bode držala gorenjega roka za gradnjo in da izvrši in opremi železnico, kakor zahteva dopustilo, naj dá koncesijonarka na zahtevanje c. kr. državne uprave zagotovilo, položivši primerno varščino v vrednostnih papirjih, v katerih se smejo nalagati novci varovancev.

Ako se ne bi izpolnjevala gorenja dolžnost, se sme izreči, da je zapala ta varščina.

§ 4.

Da izdela dopuščeno železnico, se podeljuje koncesijonarki pravica razlastitve po določenih dotičnih zakonitih predpisov.

Ista pravica se podeljuje koncesijonarki tudi zastran tistih dovlačnic, ki se morda naredé in o katerih bi c. kr. državna uprava spoznala, da je njih naprava v javni koristi.

§ 5.

Koncesijonarki se je ob gradnji in obratu dopuščene železnice ravnati po vsebini te dopustilnice in po dopustilnih pogojih, postavljenih po c. kr. ministrstvu za železnice, ter po semkaj merečih zakonih in ukazih, zlasti po zakonu o dopuščanju železnic z dne 14. septembra 1854. l. (drž. zak. št. 238) in po redu za obrat železnic z dne 16. novembra 1851. l. (drž. zak. št. 1 iz l. 1852.), potem po zakonih in ukazih, ki se dadó morda v bodoče. Kar se tiče obrata, se odpuščajo varnostne naredbe in prometni predpisi, obseženi v redu za obrat železnic in v dotičnih dodatnih določilih, toliko, kolikor se bo to z ozirom na posebne prometne in obratne razmere, posebno na zmanjšano

vozno brzino, zdelo dopustno c. kr. ministrstvu za železnice, in gledé tega bodo veljali posebni obratni predpisi, ki jih izdá c. kr. ministrstvo za železnice.

§ 6.

Odobrenje in ustanovitev voznega reda in pa ustanovitev odpravljalnih cen se prepušča kraljevim pruskim nadzornim oblastvom v mejah njihove stvarne pristojnosti tako, da bode enako ravnati z avstrijsko in prusko železnično progó.

Državne uradnike, uslužbence in sluge, kateri porabljajo železnico po nalogu upravo in obrat železnic nadzirajočih oblastev ali v obrambo državnih koristi vsled dopustila ali iz dohodarstvenih ozirov ter se izkažejo z uradnimi potrdnicami, ki jih izda za njih poverjenje c. kr. železnično ministrstvo, je z njih potno prtljago vred prevažati brezplačno.

§ 7.

Lokalna železnica nima pravice v nadaljnjo odpravo prevzemati blago, katero je od železniške postaje kake državne ali zasebne železnice prehodoma čez lokalno železnico odpraviti na kako drugo tako železniško postajo.

S prehodnim blagovnim prometom se ne umé promet med Vidnavo in Neisse samim, in pa od Vidnave dalje na kako železniško postajo onkraj Neisse.

§ 8.

Koncesijonarka nima pravice, razen ko bi ji to izrečno dovolila c. kr. državna uprava, obrat dopuščene železnice prepustiti tretjim osebam.

§ 9.

Koncesijonarka je dolžna poskrbeti za preskrbo ob onemoglosti in starosti svojih uslužbencev, ki jih morda namesti na Avstrijskem, in za preskrbo njihovih svojcev.

§ 10.

Koncesijonarka je po pogojih in pridržkih, navedenih v členu XXV zakona z dne 8. avgusta 1910. l. (drž. zak. št. 149), dolžna, c. kr. državni upravi na nje zahtevo vsak čas puščati soporabo

železnice za promet med železnicami, ki že obstoje ali se šele v prihodnje zgradé in so v državni upravi, tako, da ima c. kr. državna uprava pravico, prosto ustanavlja tarife cele vlake ali posamezne vozove odpravljati ali odpravljati dati po soporabljeni železnici ali nje posameznih delnih kosih za primerno odškodnino.

§ 11.

Prednostne obligacije se ne smejo izdajati.

Znesek napravne glavnice potrebuje odobrila c. kr. državne uprave.

Pri tem veljaj to načelo, da se ne smejo razen stroškov, ki se res porabijo za sestavo projekta, za gradnjo in uredbo železnice in se prav izkažejo, prištevti interkalarné obresti, ki se res izplačajo med grajenjem, postavljati v račun nikakršni drugi stroški.

Ako bi bilo po dogradbi železnice treba še drugih novih staveb, ali ako bi bilo treba pomnožiti obratne uredbe, se smejo dotični stroški prišteti k napravni glavnici, če je privolila c. kr. državna uprava v namerjane nove stavbe ali v pomnožitev obratnih uredb in se stroški prav izkažejo.

Vso napravno glavnico je odplačati v času, dokler bo trajalo dopustilo, po razdolžnem črtežu, ki ga odobri c. kr. državna uprava.

§ 12.

C. kr. državna uprava si pridržuje pravico, da sme dopuščeno železnico, ko bo dodelana in v obrat oddana, odkupiti vsakčas po nastopnih določilih:

1. Da se določi odkupnina, se seštejejo letni čisti donosi, kar jih bo imelo železniško podjetje v poslednjih sedmih letih pred odkupom; od tega se odbijejo čisti donosi najslabejših dveh let in potem se izračuni poprečni čisti donos ostalih petih let.

2. Ako se železnica odkupi pred pretekom začasne davčne prostosti, ustanovljene v § 2, je za ostalo dobo davčne prostosti tako najdeni poprečni čisti donos teh petih let odkupna renta, ki se izplača davka prosto. Za čas po preteku davčne prostosti je hkratu ovedeti odkupno rento tako, da se od donosov, privzetih v poprečni račun, izračuni davek z dokladami vred po odstotnem postavku dotičnih let in

se odbije od donosov. K ostanku se z ozirom na desetodstotni davek, ki ga je odslej plačevati od odkupne rente po § 131, lit. a) zakona z dne 25. oktobra 1896. l. (drž. zak. št. 220), prišteje pribitek v višini ene devetinke tega čistega donosa.

3. Ako bi se pa železnica odkupila po preteku začasne davčne prostosti, določene v § 2, tedaj je ob preračunu letnih čistih donosov z davki, dokladami in drugačnimi javnimi davščinami, ki zadenejo odkupljeno železniško podjetje, ravnati kakor z obratnimi stroški.

Če ni bilo davčne dolžnosti gledé vseh let, privzetih v poprečni račun, tedaj je tudi za davka prosta leta preračuniti davek z dokladami vred po odstotnem postavku dotičnih let ter ga odbiti od donosa.

K tako najdenemu poprečnemu čistemu donosu pa je z ozirom na desetodstotni davek, ki ga je plačevati od odkupne rente po § 131, lit. a) zakona z dne 25. oktobra 1896. l. (drž. zak. št. 220), prišteti pribitek v višini ene devetinke tega čistega donosa.

4. V zmislu spredaj stoječih določil ovedeni poprečni čisti donos je potem koncesijonarki kakor odškodnino za odkup železnice v še ostali dobi dopustila izplačevati v polletnih obrokih 30. dne junija in 31. dne decembra vsakega leta po dospelosti.

5. Ako bi se pa železnica odkupila pred preteklim sedmim obratnim letom, ali kadar bi po spredaj stoječih določilih v odstavkih 1 do 3 najdeni poprečni čisti donos brez pribitka, navedenega v odstavkih 2 in 3, ne dosegel vsaj letnega zneska, ki je enak letnini, potrebni za štiri odstotno obrestovanje in razdolžbo po c. kr. državni upravi odobrene napravne glavnice in nje razdolžbo v času, dokler bo trajalo dopustilo, tedaj bodi odškodnina, ki naj jo dá država za odkup železnice, v tem, da država plačuje spredaj navedeno letnino v polletnih obrokih, 30. dne junija in 31. dne decembra vsakega leta po dospelosti, ter da povrne koncesijonarki rentnino, ki jo je plačevati od te odkupne rente.

6. Državi se pridržuje pravica, da sme kadar koli na mesto še ne dospelih rentnih plačil, ki jih je po določilih spredaj stoječih točk plačevati koncesijonarki, plačati glavnico, ki je enaka po štiri odstotno na leto diskontovani glavnični vrednosti tega plačila, računaje obresti od obresti — seveda odbivši pribitek, obsežen morda v zmislu določil odstavkov 2 in 3 v teh plačilih.

Ako se država odloči plačati to glavnico, plačaj jo v gotovini ali v državnih zadolžnicah, kakor si to izbere sama. Državne zadolžnice je pri tem računati po tistem kurzu, ki se pokaže za poprečnega med denarnimi kurzi, kateri so se v ravno preteklem polletju uradno zaznamovali na dunajski borzi o državnih zadolžnicah enake vrste.

7. Po odkupu železnice in z dnem tega odkupa pride država, izplačavši odškodnino, predpisano v št. 1 do 6, brez daljše odplate v bremen čisto last in v užitek te tukaj dopuščene železnice z vsemi dotičnimi premičnimi in nepremičnimi rečmi, vštrevši dovlačnice, ki so eventualno last koncesionarke.

8. Sklep c. kr. državne uprave o izvrševanju državne odkupne pravice, ki se mora zgoditi vselej s pričetkom koledarskega leta, se v obliki izjave priobči železniškemu podjetju najpozneje do 31. dne oktobra neposrednje zadnjega leta pred odkupom.

V tej izjavi se določi:

- a) čas, od katerega se odkupi železnica;
- b) železniško podjetje, ki je predmet odkupa, in drugi imovinski predmeti, ki naj, bodisi kakor pritiklina železniškega podjetja, bodisi v poplačilo terjatev države ali iz drugih pravnih naslovov preidejo na državo;
- c) znesek odkupnine, ki naj jo plača država železniškemu podjetju, eventualno s pridržkom poznejše poprave odkupne cene (št. 1 do 6), ki jo je ovedeti začasno, z navedbo plačilnega roka in plačilnega kraja.

9. C. kr. državna uprava si pridržuje pravico, vročivši odkupno izjavo postaviti hkratu posebnega komisarja, ki naj pazi na to, da se stan imovine od tega časa počenši ne izpremeni na škodo državi.

Vsaka oddaja ali obremenba nepremičnih imovinskih predmetov, navedenih v odkupni izjavi, potrebuje od časa odkupne izjave pritrditve tega posebnega komisarja.

Isto velja o vsakem prevzetju novih dolžnosti, ki segajo čez mejo rednega opravnega obrata ali povzročajo trajno obremenitev.

10. Koncesionarica je dolžna poskrbeti za to, da bo mogla c. kr. državna uprava dne, ki je ustanovljen za odkup, prevzeti fizično posest vseh v odkupni izjavi navedenih imovinskih predmetov.

Ako bi koncesionarica ne izpolnila te dolžnosti, ima c. kr. državna uprava pravico, tudi brez privolitve koncesionarke in brez sodnega posredovanja prevzeti v fizično posest oznamene imovinske predmete.

Počenši s časom odkupa se bo odkupljena železnica obratovala za račun države, in potemtakem so odslej vsi obratni dohodki na korist, vsi obratni stroški pa na škodo državi.

Čisti donosi, ki se pokažejo po obračunu do časa odkupa, ostanejo železniškemu podjetju, ki pa mora tudi samo poravnati vse iz gradnje in obrata železnice do gorenjega časa nastajajoče obračunske dolžnosti in drugačne dolgove.

11. C. kr. državna uprava si pridržuje pravico, da na podstavi odkupne izjave (št. 8) vknjiži državno lastninsko pravico na vseh nepremičnih imovinskih predmetih, ki preidejo vsled odkupa na državo.

Koncesionarica je dolžna c. kr. državni upravi, ako bi se to zahtevalo, na razpolago dati pravne listine, katere bi bile morda še potrebne ž njene strani.

§ 13.

Dopustilna doba in ž njo vred v § 9, lit. b) zakona o dopuščanju železnic izrečena obramba zoper napravo novih železnic se določa na devetdeset (90) let, računaje od današnjega dne, ter mine po izteku tega roka.

C. kr. državna uprava sme po pogojih, navedenih v § 17, izreči, da je izgubilo dopustilo moč tudi pred iztekom gorenjega roka.

§ 14.

Ko mine dopustilo in listega dne, katerega mine, preide brezodplatno na državo neobremenjena lastnina in užitek dopuščene železnice in vsega premičnega in nepremičnega pristojsstva, vštrevši kake dovlačnice, ki so last koncesionarke.

§ 15.

Ko mine to dopustilo, in pa tudi, ko se odkupi železnica (§ 12), obdrži koncesionarica last zakladov, napravljenih iz lastnih donosov podjetja, in to last bilančnega rezervnega zaklada in posebnega

reservnega zaklada in pa obnovnega zaklada, in pa kar bi imela po obračunih terjati, vozil in potem tudi last posebnih naprav in poslopij, narejenih in pridobljenih iz lastne imovine, katera si je koncesionarka sezidala ali pridobila sama po pooblastilu c. kr. državne uprave z izrečnim pristavkom, da te reči niso pritiklina železnice.

§ 16.

C. kr. državna uprava ima pravico prepričati se, da je gradnja železnice ter obratna uredba po vseh delih namenu primerna in trdno narejena, in ukazati, da se napake na to stran odvrnejo ali odpravijo.

§ 17.

C. kr. državni upravi se nadalje pridruže pravica, da se sme, ako bi se poleg vsega poprejšnjega svarila večkrat prelomile ali opustile v dopustilnici, v dopustilnih pogojih ali v zakonih naložene dolžnosti, poprijeti zoper to zakonom primernih naredeb ter po okolišnih izreči, da je izgubilo dopustilo moč še pred iztekom dopustilne dobe. Zlasti se sme izreči, da je dopustilo izgubilo moč še pred potekom dopustilne dobe, ako se ne bi izpolnile dolžnosti, v § 3 ustanovljene o dovršitvi gradnje in o začetku obrata, kolikor bi se kak prestop roka ne mogel opravičiti v zmislu § 11, lit. b) zakona o dopuščanju železnic.

Röll s. r.

161.

Ukaz trgovinskega ministrstva v porazumu z ministrstvom za notranje stvari in finance z dne 5. avgusta 1911. l.

o prepovedi krošnjarstva v okolišu mesta Brixen.

Na podstavi § 10 cesarskega patenta z dne 4. septembra 1852. l. (drž. zak. št. 252) in § 5 izvršitvenega predpisa k njemu se prepoveduje krošnjarstvo v okolišu mesta Brixen.

Ta prepoved krošnjarstva se ne uporablja na pripadnike krajev, navedenih v § 17 krošnjarskega patenta in v dotičnih dodatnih ukazih, ki uživajo ugodnosti gledé krošnjarstva.

Mataja s. r.

Meyer s. r.

Wickenburg s. r.

162.

Razglas finančnega ministrstva z dne 7. avgusta 1911. l.

o ustanovitvi podružnice S. Rocco glavnega carinskega urada Trst.

V ladjedelnici S. Rocco (Sv. Rok) se je ustanovila podružnica glavnega carinskega urada Trst z oznamenilom „Glavnega carinskega urada podružnica S. Rocco“, ki je že začela svoje poslovanje.

Meyer s. r.

